XXVIII. évfolyam. 287. szám. Hétfő, 1896. deczember 7.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Zsigmond.
Kiadók: Hoffmann és Társa.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többs ü hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Az indemnity.

Hétfőn kerül az országgyülés elé az 1897-ik év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat, mely szerint a kormány felhatalmaztatik a betolyó adókból és egyéb bevételekből az állami kiadásokat fedezni.

A mult országgyülés minduntalan hosszu ideig szünetelt, a kormány nem tudott munkát adni a háznak, azért még sem terjesztette be az 1897-iki költségvetést, bár nyakra-főre keresztülkergette a pénzügyi bizottságon.

Az országgyülés természetes tartama 1897. február végéig terjedt volna, eddig ha idején benyujtatik a költségvetés, le is lett volna tárgyalható, de másképen határozott a kormány s az országgyülést feloszlatták; most pedig már deczember közepe felé járunk és a jövő évi költségvetés a Ház elé még most sem került. Helyette a többség nyakra-főre meg fog szavazni egy indemnity-t és azoknak, a kik elitélik a kormány eljárását és ez eljárás helytelenségén vitatkozni fognak, azt fogja felelni a többség, hogy az állami háztartásnak pénzre van szüksége, az állam háztartást félbeszakitani nem lehet, tehát ne akadékoskodjanak a vitatkozók! Igaz, hogy rendes viszonyok közt, a valódi alkotmányos felfogás szerint, ily indemnitás megszavazása nem is lenne bizalmi kérdés, mert az állami háztartást tényleg vinni kell, ha tehát a költségvetes nincs megszavazva, okvetlenül kell oly törvényt alkotni, melyre támaszkodva a kormány beszedhesse az adókat és eszközölhesse a kiadásokat, anélkül, hogy önkényesen és alkotmányellenesen járjon el.

De mi, fájdalom, kivételes helyzetben vagyunk; mi nem élünk rendes viszonyok közt; nálunk az ugynevezett indemnity megadása vagy meg nem adása bizalmi kérdés volt és lesz; mert az egész költségvetés megszavazásából bizalmi kérdést szoktunk csinálni és nem szoktuk elfogadni azt az elvi tételt, hogy nem nézzük a kormány pártszinezetét, hanem azt mérlegeljük egyrészről, hogy mi az ország valódi szüksége, másrészről pedig, hogy mi az ország adózó- és áldozó képessége. Mi nem szoktuk bizalmatlanságunkat csak arra a kérdésre összpontositani, hogy a megállapitott államháztartás kezelése kire legyen bizva, mert a költségvetési vita egyedüli terünk a politikai birálatra.

Ha nem szavazzuk meg elvileg és bizalomhiányból a költségvetést (mint a hogy nem szavazzuk meg), akkor nem szavazhatjuk meg bizalomhiányból azt a felhatalmazást sem, mely a megszavazott költségvetést helyettesiti.

Lesz tehát vita az indemnity-törvényjavaslatnál és én nem is fogadom el azok nézetét, kik e vitát feleslegesnek tartják és rövid pártállási jelzésre akarnának szoritkozni.

A budgetjog az országgyülés egyik legfontosabb joga: csakis ezzel képes a törvényhozó hatalom végrehajtó hatalmat féken tartani. A budgetjog világos kijátszása, az a szokás; minden évben az év nagy része alatt indemnityvel kormányozni és azután bevégzett tényekkel, behajtott adókkal, elköltött pénzekkel állni az országgyülés elé.

Az indemnity-re alapitott háztartás az 1867-es alapon álló kormányzás egyik kinővése, melyet ez alap megteremtője, Deák Ferencz maga is elitélt, sőt 1870-ben január 19-én maga inditványozta, hogy a költségvetés mindig kellő időben terjesztessék elő.

De ha Deák Ferencz most élne, sokat nem helyeselne és sokszor ismételte volna hires mondását, melylyel hizelgő hiveit elutasitotta élte alkonyán, hogy «az ördögati vezéretek»

Az ellenzék nem nyugodhat bele abba, hogy a költségvetést egy évről a másikra meg ne vitassa, meg ne határozza, mielőtt az illető évnek háztartása megkezdődik.

Ha ez szokássá lett, e szokást ki kell küszöbölni, és éppen a függetlenségi és 48-as párt van hivatva rá tiltakozni az ellen, hogy az országgyülés jogait nyirbálják a jogok ily kijátszásával.

Az alkotmányos jogok kijátszása még akkor is, ha alkotmányos alakban történik, veszélyes lenne minden államban, de kétszeresen veszélyes olyanban, melyben nincs valódi állami élet és nincs az alkotmánynak semmi más biztositéka, mint egy esküjéhez hü uralkodónak mulandó élete.

Ily államban minden jog becses és minden jogkijátszás a nemzet jövője ellen elkövetett merénylet.

Ne követeljen oly kormány, mely mindenütt és mindenben alkudni és engedni kész, oly feltétlen bizalmat tőlünk, hogy megszavazott költségvetés nélkül bizzuk rá az állam háztartását négy hónapig a jövő évben.

És ne követelje senki azt tőlünk, hogy a kormány szabad akaratából előállitott szükség nyomása alatt mi siettessük a kérdés lebonyolitását csak azért, mert az állami háztartást a jövő évben vinni kell.

Egyébiránt nem is valószinü, hogy a vita oly soká fog tartani, hogy a jövő évi kormányzást ténylég megzavarja; de késleltetni fogja az udvariasságnak és tiszteletadásnak azt a nyilvánulását, mely azt követelné, hogy az uralkodói beszédre adandó válasz képezze vitáink első tárgyát. E késleltetésért a kormány és nem a mi pártunk lesz felelős. Miért henyélt a mult országgyülésen? Miért oszlatta fel a házat semmi bevallott ok nélkül? És miért nem adta be a költségvetést korán ez évben, a helyett, hogy hetekig szüneteltette volna tétlenül a mult országgyülést?

E kérdésekre nehéz lenne felelni.

Kossuth Ferencz.

Az országgy. függetlenségi és 48-as Kossuth-pártnak szombaton délelőtt 10 órakor értekezlete volt Kossuth Ferencz elnöklete alatt. Az értekezlet az indemnitási törvényjavaslatot tárgyalta. Komjáthy Béla a javaslat előadójának inditványára Kossuth Ferencz kimondja párthatározatként, hogy a párt a javaslatot el nem fogadja s ebbeli álláspontjának a házban leendő kifejezésével Komjáthyt bizzák meg, a tagok fetszésére bizva a vitában való részvételt. Ezután a párt többek felszólalására a legnagyobb megbotránkozással utásitja vissza mindama gyanusitásokat, melyek a párt ellen egyes lapokban ujolag megjelentek s amelyek a párt egységét és egyértelmüségét gyanuba veszik és kohol hireket közölnek annak látszólagos bizonyitására. Elhatározza e végből a párt, hogy e teljesen légből kapott gyanusitások és e tervszerü rágalmazások ellen a párt a leghatározottabban lép fel. Folytatólagosan a párt uj tagjai a legerélyesebben tiltakoztak amaz ujságközlemények ellen, melyek kétségbevonják teljes együttérzésüket a párt volt és érdemes tagjaival. Végezetül egynémely belső ügyet intézett el a párt.

Magyar állampolgárok házassága külföldön. A belugyminiszter ujabban ismét két fontos elvi jelentőségü határozatot hozott anyakönyvi ügyekben. Az egyik határozat szerint, ha magyar állampolgár külföldön köt házasságot, házasságának kihirdetését a magyar anyakönyvvezető Magyarországon önállóan rendeli el és nem elegendő a külföldi kihirdetésnek kifüggesztése. A másik rendelet azt az intézkedést tartalmazza, hogy magyar állampolgár Magyarországon kivül kötendő házasságát a magyar anyakönyvvezető csak Magyarországon hirdetheti.

A kikötőben.

Wekerle Sándor dr, belső titkos tanácsost a közigazgatási biróság elnökévé nevezte ki a király. — Kelt Bécsben, 1896. november 30-án, aláirták Ferencz József és Bánffy Dezső.

»Béke már részem, lekötöm hajómat
Semmi tündérkép soha fel nem oldja,
Oh, te elzárt hely, te fogadd öledbe
A heves ifjut.«

Énekli Berzsenyi, beirjuk Wekerle emlékkönyvébe. Ha ujév reggelén, vagy pünkösd hajnalán született volna, nem mosolyghat szerencse senkire jobban, mint Wekerle Sándornak kedveze. Fél század nem mult el fölötte, mióta a szabadságharcz lobogói között 1848. november 10-én a napvilágot meglátta s még fiatal arra, hogy életét csöndes nyugalomban töltse végső órájáig. Micsoda tetterő lakott benne, ki mostan elnök és biró leszen. Duló harczoknak vezére, ki fokról-fokra sebesen tört előre, hogy lerombolja, a mi ősi volt, a mit tekintélynek és erős várnak nézett állam és egyház, most félre áll, s páratlan birája leszen a pereknek, a magyar állam polgárai és hivatalosai között.

A nagyravágyás csábító fénye szürke köddé vált, a szabadelvüség hőse előkelő állásban bürokratikus munkát végez. A ki egy országot igazgatott és fölforgatott, miniszterelnökből egy közigazgatási törvényszék elnöke lesz.

Mint üstökös tünt föl, ragyogva neki szaladt a napnak, de nem esett bele, megkerülte s halványodó fényben tovább futja pályáját.

Hová?

Az ürbe? Nem volt benne tragikum, hogy szétpattanjon, nincs benne hajlam, hogy lemondjon; Wekerle modern államférfiu egészen, ki él és szerepel tovább, a mint lehet.

Tehetség és szerencse karonfogva vitték. A szegény ifju, midőn elvégezte iskoláit, nem képzelt nagyobbat, minthogy a pénzügyi tudományok tanára lehessen. Kenyeret keresni lépett hivatalba. Szápáry ült a pénzügyminiszteri karosszékben Wekerle titkár előtte állva referált. Vajjon hitte volna-e amaz, hogy ez a fiatal ember fogja követni ebben a székben s majd a miniszterelnöki székből megbuktatni s ott is követni? Avagy álmodhatott e ilyet a titkár ur az előszobában? De a ki ily vakmerő tetteket véghez visz, az lehet hazardjátékos de nem lehet ügyetlen. A ki tizenöt év alatt segédfogalmazóból miniszterí tanácsosságig viszi, 1870-től 1885-ig s nem született grófnak, sem miniszter fiának s nagybátyja sem a püspök, vagy udvarmester, annak egyéni tulajdonságokkal kell birnia, hogy mint hivatalnok kitünjék és kedves modorral a miniszterek és elüljárók jóakaratát magának szerezze. Fenomenális csak ezután lett életpályája, midőn Tisza Szápáryt elejté s a pénzügyminiszterséget maga vette át.

Nem értett hozzá s vonakodott tőle. — Ekkor ajánlotta neki barátja, Móricz Pál, — akkor a szabadelvü párt pénzügyi kapacitása — segédül Wekerle Sándort államtitkárnak. A választás jó volt, Wekerle Sándor mindenhez értett.

A pénzügyminisztérium csodálkozott, az öreg tánácsosok boszankodtak, az ország akkor hallott róla először, midőn 1886-ban pénzügyi államtitkár s azután képviselő is lett. Éppen tiz esztendő mult el azóta. Milyen tiz esztendő! Mi minden történt azóta vele és Magyarországgal. Gyorsan megragadta a föladatát, egyszerre helyre állitotta az államháztartás egyensulyát, kis idő alatt elszedte a földesurak regáléit s kifizette nekik a kárpótlást, csinált az államnak szeszmonopoliumot, behozott uj fogyasztási adókat, rendezte a dohányjövedéket, financzirozta az államvasutakat, konvertálta a kölcsönöket. A börze, a képviselőház, a nép, mind Wekerle dicsőségét és lángelméjét hirdette, ki a milliókat kikaparta földből és beseperte külföldről s aranyat igért olcsó papir helyett a magyarnak. Megbukhatott Tisza, Wekerle meg nem bukhatott. Neki a véderővita is kedvezett s 1889 április 9-én miniszternek czimezték a fiatal embert s három év mulva a szabadelvüpárt kikiáltotta vezérének.

Az öreg excellencziás urak a királynak őt ajánlották, a szabadelvü grófok és bárók barátságát keresték, nemzeti és országos kazinó banketeken ünnepelték s a polgárok büszkék voltak az első magyar polgári miniszterelnökre. Most már büszkék voltak rá a bürokraták is s minden segédfogalmazó azt vélte, hogy belőle is lehet miniszterelnök, minden uj képviselő, ki magát kitünő szónoknak és debatternek tartotta, róla vett példát, hogy Magyarország sorsát intézheti ő is, mert ime az érdem és tehetség számára az ut nyitva áll föl a trónig, avult előitéletek utját nem állják, a parlamenti többség bizalma, a közvélemény tapsai elsőnek megtetszik, a ki legkülönb, a ki a liberálizmus zászlóvivője. Ezek voltak Wekerle miniszterelnökségének mézes hetei. Az egész ország gratulált neki s a Nemzet igy irt róla ünneplő czikkében: »A ki Wekerlét közelről ismeri, az biztosan megmondhatja előre, hogy ő, aki ma Magyarország parlamentáris palatinusa, élte utolsó napjáig is ugyanaz s önmagához hü fog maradni.« Vajjon igy lett-e? Magyarország palatinusa s a közigazgatási biróság elnöke ugyanaz-e?

A szörnyü harczokról, melyek 1892. nov 11-én kezdődtek s azóta folytak s a várnai csatáig vezettek, inkább hallgassunk. Wekerlét megilleti az elismerés, hogy győzni tudott. A hadjáratot megnyerte, magát elvesztette, győzött a király kegyével, elbukott, mert kegyvesztett lőn. Donec eris felix, multos numerabis amicos, tempora si fuerint nubila, solus eris, mig szerencsés vagy, sok barátod lészen. ködös napok ha jönnek, maradsz egyedül.

A lelkes szabadelvü párt két évvel később 1894. deczember 20-án mikor lemondott, elhuzódott tőle s bukása után ujév regelén kivonult gratulálni Bánffy Dezsőnek.

A nép, mely Budapest utczáin körmenetben éltette s fáklyás zenével ünnepelt kedveltjét, bukását oly egykedvüen vette, mint most uj kinevezését fogadja.

A mig a budget millióival rendelkezett, kegyeket és hasznokat, kitüntetéseket és kinevezéseket adományozhatott, körül rajongták őt hivei és mindenki, szavait bámulják, beszédeit dicsőitették s nem volt Magyarországon nagyobb zseni nálánál. De mióta a nyugdijazott miniszter mind azon törekedtek, hogy befolyása ne legyen, ne hogy visszatérjen.

Más nagy liberálisok buktak; a kihez

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

A PERSA SZŐNYEG. *)

Irta: Könyves Tóth Kálmán.

A persa szőnyeg mind kibontva ott hever,
As ősz kereskedő kinálja czikkeit.
Omár kalifa is véletlenül benyit,
Lebegő ruhája porfelleget kever.

Nézi a szőnyeget, kedvére válogat,
Mignem sovár szeme egyiken megpihent
Vértől piros mezőn száguldó ló piheg,
S koronás kalifa nógatja e lovat.

»E szép szőnyeg tetszik, de az arab irást,
Mely itt a kép alján átfut a vérmezőn,
Magyarázd meg öreg, tisztán és érthetőn.«
Szőnyegárus haboz: »kivánj akármi mást!«

Szeme ködfátyolán vérláng özönle szét.
S ösmerve a zsarnok vérittas bosszuját;
Ki saját apját is gyilokkal szurta át:
Veri a veriték s hörgő hangon beszélt.

»Király szőnyegbe varrt, silány képes beszéd,
Szirósz, ki felséges apja éltére ront,
Vérözönbe dönti s építi meg a trónt.
Majd lóra kapva fut s űzi bomlott eszét.«

Omár torzult arczán kitört a fergeteg,
Suhint a kard s a kép ezer darabba hull,
De a látománytól azért nem szabadul,
A kép szüntelenül szeme előtt lebeg,

Száguldó mén liheg s szivén taposva jár,
Ő reá is Szirósz iszonyu sorsa vár,
Kit ott a szőnyegen vérben bolyongni lát.

És a véroczean mind-egyre nő s dagad,
Sarkalja, nógatja, fáradt habos lovát,
Tébolya üldözi . . . pihenni nem szabad!

*) A »Vasárnapi Ujság« tegnapi [decz. 6.] számából.

Tüntetések.

— A »Debreczen« tárczája. —

Irta: **Sipulusz.**

Mikor én az egyetemre kerültem, a hires török tüntetések már véget értek, a hősök elszéledtek. És végig jártam az egyetemet, a nélkül, hogy alkalmunk lett volna valami nevezetes tüntetést csinálni.

Egyszer mégis készült valami. Szemere Attila és Barabás Béla mostani képviselők voltak a vezéreink. Hogy mi az ördőgöt csinálhattunk, erről sejtelmem sincs, annyit tudok, hogy az egyetemi tanács összeült, maga elé czitáltata Szemerét és Barabást, hogy szigoru itéletet mondjon felettük. — Az egyetem szerbutczai részét vagy hatszáz jogász töltötte meg, pokoli lármával igyekezvén terrorizálni a tanácsot.

Egyszerre csak kijön a pedellus és jelenti, hogy azt üzeni a rektor ur, hogy ha nem leszünk csöndesen, Szemerét és Barabást kicsapják az egyetemről.

Iszonyu füttyölés keletkezett e szavakra. Előlépett egy jogász és ezt mondta a pedellusnak:

— Mondja meg a rektor urnak, hogy ha Szemerét és Barabást elitélik, mi az egyetemi tanácsot az ablakon át leadogatjuk az utczára.

A pedellus, a ki valószinüleg csak a saját nézeteit tolmácsolta, visszavonult, mi pedig vigan tomboltunk tovább. Az egyetemi tanács Barabást és Szemerét megdorgálásra itélte, a mit hatalmas éljenzéssel vettünk tudomásul. Mi gólyák Szemerét, ki már akkor is két métermázsát nyomott, vállainkra vettük, és ugy rohantunk le vele a második emeletről az utczára.

Szerencsésen leértünk a földszintre, elfelejtettük, hogy ott még egy lépcső van, az egész csapat elbukott, és Szemere, mint egy detronizált hindu bálványisten szállt le a magasból, összetörvén vagy husz czilindert.

Szeretett vezérünk kalapja is mint egy alaktalan roncs került ki a tömegből, pár gyereknek az orra betörött, az én kabátom a hátam közepén végig repedt . . de azért egy óra mulva mindnyájan vigan banketteztünk a magyar utczai Malonyay-féle vendéglőben.

A nagy török tüntetéseket én csupán mint a városháztéri piarista-gimnázium növendéke élveztem.

Az öreg, fehér haju igazgató, Trautwein Nep. János, kinek annyi keserüséget okoztunk, mivel makacsul vonakodtunk németül tanulni, mindennap ismételte a három felsőbb osztály növendékei előtt:

— Ovakodjanak a tüntetésekben résztvenni. — De még csak néző közönségnek se menjenek el, mert ha ezt bárkiről megtudom, azonnal kicsapom.

Szelid arcz elvörösödött, nagy kék szemeit felénk meresztette és erős hangon ismételte:

— Kicsapom az iskolából. Megértették?

Halotti csend volt a felelet.

— Mi? menydörgött az öreg ur.

gyakran hasonlitották, Gladstone sokszor bukott és ujra fölkerült. De Wekerle bukásában kicsiny volt, kerülte a tragikumot, kerülte a harczot, nem ment az ellenzékre, nem ütött pártot, nem tüzött czélt nem vallott elvet s eszmét, nem lőn sem Kossuthon, sem Cincinnátus maradt pensionált miniszter kiérdemelt valóságos titkos belső titkos tanácsos, szabadelvü párti képviselő, Bánffy követője és katonája. Elhallgatott és duzzogott, nem birt felejteni s nem tudott lemondani. Ha nem kereste, hát várta az alkalmat, hosy kerülő utakon visszatérjen oda a honnét kiturták. — Ekkor jött utódának az az ötlete, hogy jó lenne Wekerlét kielégiteni s a politikától elmozditani, mert mégis több esze, tapasztalása, hire s nagyravágyása van, semhogy ne lehetne talán Bánfynak veszedelmes versenytársa.

A közigazgatási biróság elnöksége szép állás, nagy ranggal, jó fizetéssel, nagy hatáskörrel, nyugalmas és átvezető ut a főrendiházba — a mágnások közé. A XIX. század végén igy végződnek a regények, mint Wekerle életpályája, a szerelmes leszámol szerelmével, körülményeit megfontolja s miután a viszonyokkal számolt, jó partit csinál s élvezi az életet, a mint lehet.

Ki elvezett rengeteg népszerüséget, tapasztalt méghetetlen hálátlanságot, most elment — filozofálni és itéleteket aláirni.

„Béke már részem, lekötöm hajómat,
Semmi tündérkép soha föl ne oldja,
Oh, te elzárt hely, te fogadd öledbe
A heves ifjut."

A tisztujitás.

A pályázók.

Debreczen, decz. 7.

A városi tisztujitás e héttel az aktualitás stádiumába lépett. A pályázatok beadásának határideje szombaton délután 5 órakor lejárt.

Az eredmény, bármennyire ismeretes is a hivatalok megrohanása üresedés esetén, a kétségbeesésig meglepő a nagy szám folytán.

Több mint 400 pályázó jelentkezett a felemelt fizetésekre.

Nagyok és kicsinyek tanultak és tanulatlanok egyaránt vannak közöttük, valamint vannak a komolyak közt olyanok is, akik nem veszik, nem vehetik komolyan e lépésüket, — mint az termeszetes is.

A főispán minden jog, szokás és a törvényvilágos rendelkezése ellenére megtiltotta a pályázók névsorának nyilvánosságra hozatalát. A Debreczeni Reggeli Ujság azonban már közöl tegnap reggeli számában egy névsort, melyre a vármegyeházán azt mondták, hogy nem hiteles. Utána jártunk tehát a dolognak s a hivatalos véleményt nemcsak igaznak találtuk, hanem a hiteles névsort meg is szereztük s annak egy részét az alábbiakban, folytatását pedig holnapi számunkban tesszük közzé.

Polgármesterségre 1 pályázott:
Simonffy Imre eddigi polgármester.

Főjegyzőségre: pályáztak 4-en, u. m.
Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány.
Komlóssy Arthur a Debreczeni Első Takarékpénztár jogtanácsosa,
Vértessy István eddigi főjegyző,
és Nagy Sándor ügyvéd:

T. főügyészségre: pályázott
Ábrahám László eddigi t. főügyész.

alügyészségre pályáztak: 2-en, u. m.
Magoss György eddigi t. alügyész,
és Balogh Zsigmond albiró:

A 7 tanácsnoki állásra pályáztak **27**-en u. m.
Szabó István p. ü. s. titkár.
Roncsik Lajos I. aljegyző,
Oláh Károly főhadnagy,
Kálmánczhelyi Mór rendőrkapitány,
Simonffy Gyula,
Medgyasszay Miklós h. árvaszéki ülnök,
Szikszay Gyula fürdőtulajdonos,
dr. Orbán József ügyvéd,
Hajdu Gyula, eddigi tanácsnok
Csáky János vágóhidi igazgató,
Lovassy Károly,
Vértessy István főjegyző,
Varga Károly aljegyző,
Medgyasszay Dezső eddigi tanácsnok. —
Molcsányi János ügyvéd.
Koncz Ákos levéltárnok,
Bészler Károly eddigi h. árvaszéki elnök.
Szabó Kálmán eln. titkár,
Király Gyula)
Vecsey Imre) eddigi tanácsnokok,
Körner Adolf)
Bészler Lajos,
Balogh Zsigmond albiró,
dr. K. Tóth Mihály alkapitány,
dr. Nagy Kálmán ügyvéd,
Nánássy Miklós alap. pénztárnok
és Végh Gyula r. kapitány.

Aljegyzőségre pályáztak 11-en,
Roncsik Lajos
ifj. Csuka Samu
Tóby Elek
Illésy Gyula
Hamar László
Varga Károly
Szabó Kálmán
Szabó Gyula
Kepes Géza
Dr. Boldizsár Kálmán
Trakk Géza

Negyedik aljegyzőségre pályáztak 6-an
Szentpétery Ferencz
Varga Károly
Szabó Gyula

Ezt a kis beszédet, szakasztott igy, mindennap ismételte és mi nem feleltünk rá semmit.

Jó lélekkel nem is felelhetünk, mert a diákság jó resze majd mindennap résztvett a jogászság és rendőrség utczai csetepatéiban.

Én akkor hetedik gimnaziumba jártam, Tóth Béla pedig (a kit a piaristáktól ismertem) első éves medikus és eleörendü törökbarát volt. Az ő révén léptem összeköttetésbe a tüntetéseket vezető hires hatvanas bizottsággal s nem felejtem el soha mikor egy este együtt az Arany Sas vendéglőbe mentünk, hogy bemutasson hazánk akkor legnagyobb fiainak: Szücs Pátrinak és Lukács Gyulának.

Az arany Sas udvara tele volt lelkes fiatalsággal melynek főtörekvése a török birodalom föntartása volt. Nem tanult akkor sonki. A tanárok néhány szál hallgató előtt tartották előadásaikat: e hallgatók is az egyetemen közmegvetésnek örvendettek. Ostromállapot volt az egyetemen és a városban egyaránt, Thaisz Elek főkapitány izmos tapintatlanságaival az ifjuságot roppant népszerüvé tette s az ifjak vérszemet kaptak az ujságok, különösen Kaas Ivor hatalmasan agitáló czikkeitől, melyek tüzzel és vérrel voltak tele Reggeltől estélig, és estétől reggelig politizáltunk még mi gimnázisták is, s a napi események legapróbb részleteit is ösmertük — de az iskolai év végén rakásra buktunk.

Az Arany Sas udvarán Lukács Gyula azt fejtegette, hogy ha ázsiai Törökország talpraállitja a berbereket, arabokat kurdokat, druzokat, maronitákat; szunitákat és szarmatákat, nagyobb hadsereget állit ki, mint hajdan Xerxes. A mi pedig a török császár vagyoni viszonyait illeti: ha rászánná magát, hogy Mohamed turbánjának a gyémántforgóját eladja, hát gazdagabb lenne az országa, mint egész Európa. De az a fcneség, hogy nem szánja rá magát. Az egyetemi ifjuság sürgős föladatának tartja, hogy a török szultánt e forgó eladására rábirja, mert akkor annyi lesz a pénz mint a köles s a magyar-török testvérnemzet szövetségét a poklok kapui se tudják megdönteni.

Oriási éljen felelt a lelkes beszédre. Lukács Gyulának az a hire volt, hogy mint tengerésztiszt az egész világot beutazta, s azért neki mindent elhittek. — Akármilyen fantasztikus kirándulásokat csinált ő a beszédeiben, mindig hivőkre akadt. Hisz Lukács ott volt! Hisz Lukács látta! Ez ellen nem lehetett apellálni.

Egészen más agyagból volt gyurva Szücs Gyula, a Pátri. Ő volt a humorista Gorombábban, leleményesebben senkise tudta kifigurázni a hatalmon levő embereket: Andrássy Gyula grófot, Tisza Kálmánt és Thaisz Eleket. A rendőrség ócsárlásában találta legfőbb kedvét. — Megvetett minden törvenyesen fönnálló hatalmat, s lenázte azokat, a kik az ilyen hatalmaknak engedelmeskedtek. Az ő általa kiadott parancsok, meghonositott szokások végrehajtását és követését zsarnoki szigorral követelte. És az ifjuság vakon engedelmeskedett neki.

És, ó Pátri, Pátri, hová jutottál! Ez az ember most Szathmár városának rendőkapitánya. Hát minden forradalmárnak hivatalban kell elvégződnie?

Ez előtt a két főistenség előtt álltam meg, remegő térdekkel, s miutád elvégezték a beszédjüket, Tóth Béla bemutatott.

— Hányadéves vagy? — kérdi Pátri.

— Első éves.

— De nem jogász?

— Nem.

— Patikus, — vágott közbe Tóth Béla, mert látta, hogy borzasztón röstelném bevallani, hogy gimnazista vagyok.

— Patikus? Bravo.

Azzal fölállt egy székre. Oly gyakorlott, könnyü, természetes mozdulattal tette, hogy rögtön láttam, kogy egy nap ötszázszor is megteszi.

— Uraim! — kezdé Pátri — ki merte a patikusokról azt mondani, hogy nem csatlakoztak szent mozgalmunkhoz? ki ezt merte mondani, az aljas gazember, ha itt volna, pofonütném. (Élénk helyeslés.) Ime, e perczben érkezett ide a patikus százas bizottságának öttagu küldöttsége, mely jelenti, hogy szivvel-lélekkel csatlakozik hozzánk. (Perczekig tartó orditás.) Üdvözlöm önöket, önökben az egész gyógyszerésztestületet. (Éljenvihar. Halljuk Halljuk!

A következő perczben Pátri föltett egy! székre, én remegő hangon makogtam valamit, de a szivemre tett balkezem, esküre emelt jobbom annyira hatott, hogy nem engedtek szóhoz jutni . . .

Végre Pátri hátba vágott, levett a székről és igy szólt:

— Jól beszéltél öreg. Gyerünk a Szabadiba. De ha ferblizni mersz, én doblak ki a kávéházból.

Igy pártolta Pátri a fiatal gyerekeket. A mivel nagy hasznára volt sok gólyának, mert Szabadiban (most Fiume kávéház) veszedelmes ferblzés folyt akkor. A Mohamed turbánforgójának a gyémántja eluszott vagy kétszer.

Szabó Kálmán
Kepes Géza
Dr. Boldizsár Kálmán.

A házipénztárnokságra pályáztak 2-en u. m.

R. Boros Lajos
és Máté Miklós, a jelenlegi pénztárnok.

a gyámpénztárnokságra pályáztak 3-an, u. m.

Boros Lajos,
Hanke Lajos,
Szentgyörgyi József,

Adópénztárnokságra pályáztak 3-an, u. m.

Boros Lajos,
Gergely Antal eddigi pénztárnok,
és Trázsi László:

árvaszéki ülnökségre pályáztak 11-en, még pedig:

Illéssy Gyula,
Medgyasszay Miklós,
dr. Medgyasszay Dezső,
Ács Nagy Ferencz,
Hanke Lajos eddigi gyámpénztárnok,
Varga Károly eddigi aljegyző,
Molesányi János,
Szabó Kálmán eln. titkár,
Nánássy Miklós alapitványi pénztárnok.

Trakk Géza,
és Ujvári István:

a r. fogalmazóságra pályáztak 7-en u. m.

Hamar László,
Papp József,
Szentpétery Ferencz,
Fráter Árpád,
Bereczky Lajos, hirlapiró
Szabó Gyula jár. bir. aljegyző
és Hody Árpád,

közgyámi állásra pályáztak négyen;

Medgyesi Lajos
Szatmáry Mihály
Ujvári István
Nánási Miklós.

a mátai biztosi állásra pályáztak négyen;

Somogyi József
Farkas Albert
Seppel Béla
Sáska Ignácz.

erdészi állásra pályáztak **ketten**;

Szücs Kálmán
Tóbiás Miklós.

népfelkelési nyilvántartói állásra pályáztak 18-an;

Bignió Béla
Kun József
Tóth István
Szilágyi Bálint
Csige József
Nagy András
Terecskey Pál
Vörös Bálint
Papp József
Szücs Sándor
Fejérváry Adolf
Weidner Kálmán
Gutsch Adolf
Tóth János
Farkas Károly
Kemény Lajos
Nagy Lajos
Sütő Kálmán.

házipénztári tisztségre pályáztak 15-en
trodai tisztségre pályáztak 37-en;
adókivetői állásra pályáztak 20-an;
leltári biztosi allásra pályáztak 39-en;
mezőbiztosságra pályáztak 27-en;
két r. biztosságra pályáztak 45-en;
irnoki állásokra pályáztak 101-en.
Rendőroktatói állásra 12-en.

Az utolsó 7 állásra pályázók névsorát holnapi számunkban tesszük közzé.

Szinház.

Uff király. Szombaton este ez a meséjében hitvány, de csinos zenéjü és sok bohókás ötlettel teli magyar operett került szinre szinházunkban elég jó előadásban, mely dicséret azonban inkább a férfiakat, mint a hölgyeket illeti. Ugyanis ugy Szende Anna (herezegnő) mint Kapossi Józsa (Lazuli) alul maradtak a nálunk már megszokott sikeren ugy hang, mint játék tekintetében, azonban általában véve ő ellenük szem lehet nagyobb kifogást emelni. — A férfi szerepek Sziklai (Uff király) Follinusz (csillagász) és Püspöky (nagykövet(kezeiben voltak, a kik jóizü mókáikkal állandó derültségben tartották a közönséget.

Ali Baba. Tegnap délután ez a látványos mese ügyes előadasa nyujtott szórakozást a szép számu közönségnek. Rubos Árpád a czimszerepben nagy tetszéssel játszott s énekelt, valamint a többi szereplők is.

A czigány. Zsufolt ház előtt került előadásea tegnap a »Czigány« a czimszerepben Szilágyi Vilmossal. Az egész előadás menete összevágó, egyöntetü volt s a gondos rendezést konstatálhattuk mindvégig. Szilágyi Vilmos Zsigája kiváló müvészies alakitás volt, amelyen a komoly tanulmányozás, a gondos alakitás mindvégig meglátszott. K. Závodszky Teréz Rózsit játszotta frappans hatással. Békéssy, Kaposi Locsarekné, Benedek, Vidor és Rubos nagyban emelték az előadás sikerét.

Városi biz. tagok választása.

— Saját tudósitónktól. —

Debreczen, decz. 7.

A városi törvényhatósági bizottságnak az 1890. deczember hó 10-én megválasztott, illetve az ezek közül időközben elhaltak vagy kilépettek helyére pótvalasztás által beválasztott, s a f. 1á96. év végélg terjedő meghizatásal biró 46 biz. tag helyének 6 évre, ugyszintén az 1893. október 18-án megválasztott bizottsági tagok közül elhalt 2 bizottsági tag helyének választása utján leendő betöltése a bizottsági közgyülések a f. 1896. év november hó 26—27-én kelt határozatával elrendeltetett s mint már megirtuk a választási eljárás megejtésére a f. 1896. év decz. hó 23. szerda napja tüzetett ki.

A választás sorrendje a következő:

1. Az I-ső választó kerület — Hatvan-utcza — választ 8 biznttsági tagot 6 évre, 1 tagot 3 évre; választási elnök: Lengyel Imre, választási hely: a városházkis tanácsterme.

2. A II. választókerület — Péterfia-utcza — választ 7 bizottsági tagot 6 évre 1 tagot 3 évre; választási elnök Papp Ferencz; választási hely: az egyháztanács épület tanácsterme.

3. A III. választó kerület — Csapó-utcza — választ 6 biz. tagot 6 évre; választási elnök: Naay Ferencz; választási hely: tüzoltó őrtanya (Nagy-Csapó-utcza 305. sorsz. ház).

4. IV. választó kerület — Kossuth-utcza — választ. 8 bizottsági tagot 6 évre; választ. elnök: Szabó Kálmán; választási hely: a Komaromi ház földszintjén lévő volt katonaügyosztály helyisége

5. Az V. választókerület — Varga-utcza — választ 8 biz. tagot 6 évre választási elnök: Váczy János; választási hely: a megyeház.

6. A VI. választó kerület — Piacz-utcza — választ 8 biz. tagot 6 évre; választási elnök: Dr. Kemény Mór; választási hely: a városháza nagy tanácsterme.

A választásra jogositottak névsora a törvény értelmében az országgyülési képviselő választók f. évre érvényes névjegyzékéből, mindenik kerületre nézve, a választási elnököknek kiadatott.

Minden választónak, e választás alkalmával személyesen előmutatandó igazoló-jegy kézbesittetik s a szavazati lapok is ugyanekkor fognak kiosztatni, melyekre mindenik választó az általa megválasztani kivánt egyén nevét feljegyzi.

A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett, személyesen bendott szavazatlapok által történik; ha a szavazatlap több nevet tartalmaz, az utóbb irt nevek számba nem vétetnek.

A betöltött szavazat-lapok a választás napján reggeli 9 órától kezdve délután 4 óráig a választási hélyiségben adandók át. A kitüzött időn tul szavazatlapok el nem fogadtatnak.

Ha oly egyén választatik meg, ki mint legtöbb fizető már tagja a törvényhatósági bizottságnak és a választást elfogadja, helye a sorrendben a következő legtöbb adófizető álta pótoltatik.

Az, a ki több kerületben választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet a polgármesterhez intézendő nyilatkozatában meg jelölni fog, a többi kerület ujból választ.

Fölhivatnak tehát a választók, hogy a választásra kitüzött időben és helyen, igazoló jegyeiket s betöltött szavazat lapjaikat magokkal vivén, megjelenjenek.

A választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztott tag választhatási képessége ellen tett észrevételek, a választastól számitott 15 nap alatt, az igazoló választmányhoz nyujtandók be.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető és választott tagjainak névsoráttájékozásul ittközöljük.

Legtöbb adófizető bizottsági tagok 1897 évre érvényes névjegyzéke:

Steinfeld Mihály Simonffy Imre i. Csanak József Kövesdi János Szikszay Lajos Rickl Géza Koszorus Lajos Horváth István Kardos László Sesztina Lajos Szabó Kálmán Varga Ferencz Jámbor Ferencz Vecsey Zoltán Kaszanvitzky Endre Dr. Szikszay Szabó József Aron Miksa Rosenfeld Jakab Dr. Fráter Imre Dragota Miklós Hajdu Gyula Szilágyi Károfy Czégély Ferencz Liptai Miklós Malatinszky Ferencz Komlóssy Arthur Szentkirályi Tivadar Reichman Armin Biederman J. Bulszter A. Fried E. Öry Mihály id. Bányai István Györffy Aladár Dr. Rotschnek V. Emil Fodor József Szántó Győző Vecsey Imre Molnár Mihály Nemes Kálmán Puky Gyula Jóna István Nagy Jakab ifj. Kertész István Tóth István Weisz Lévi Zádor Lajos Kéki Sándor Berger Henrik Ármós Bálint Klein Mór Boczkó Sámuel Berger Jenő Komlóssy Dezső Erber Vilmos K. Vértessy István Szikszay Gyula id, Kuczik Gáber Rösler Richard Vágó Andor Steinberger Gyula Dr. Kola János Fried Leó Fried Dániel Mayer Emil Vecsey Viktor Jóna János Hídvéger

Mihály Áron Jenő Knoll Rudolf Horváth Tamás Riesz Henrik Dr. Ujfalussy József Polgári András Harangi Sándor Bosznay Károly Báthory Sándor Kovássy Ferencz Liederman Mihály Pásztor János Csáky János Móricz Ferencz Könyves Tóth Kálmán Kiss Mihály Dr. Moskovitz Jenő Balogh István Weichinger Károly Márk Endre Komlóssy Mihály Birinyi János Vásári István Dr. Szentpály Béni.

(Folyt. köv,)

Távirat.

Az indemnity.

Budapest, decz. 5. A »Debr.« ered. táv.) A képviselőház mai ülésén az indemnytást rövid vita után megszavazták. A függetlenségi és 48-as párt állás pontját Komjáthy Béla fejtette ki nagy hatást keltett beszédében.

Ujdonságok.

* **Tisztujitó közgyülés.** A f. hó 10-iki tisztujitó közgyülésre, ma a következő meghivót bocsátották ki:

Meghivó a folyó 1896. évi deczember hó 10-ikén — csütörtökön — délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó

bizottsági közgyülésre.

Tárgyak:

1. Kijelölő bizottság megválasztása.
2. Tisztujitás.
3. Polgármesteri évi jelentés 1895, évről.

Debreczen 1896 deczember 5.

Gróf Dégenfeld József.
főispán.

* **Állandó választmányi ülés.** Hajdu-vármegye állandó választmánya ma d. e. 9 órakor a vármegyeháza nagy termében gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a f. hó 15-én megtartandó megyei közgyülés nagyszámu ügyeit készitették elő és látták el előterjesztésekkel.

* **Felolvasás a nőipariskolában.** Szép társaság gyült össze tegnap délután a nőipariskola Bathyányi utczai helyiségében, hogy meghallgassa Kalocsa Róza urhölgynek érdekes felolvasását melynek czime: »A könyvekkönyve.« A remek felolvasás mély hatást tett a jelenvoltakra s egymásután fejezték ki azt a kivánságukat vajha nyomtatásban olvasva élvezhetnék azt, hogy akképen eszméi maradandóbb benyomást gyakorolhassanak a lélekre. Örömmel jelezhetjük, hogy a kitünő müveltségü szerzőnő már hetekkel ezelőtt megigérte lapunk szerkesztőségének, hogy azt a »Debreczen« olvasóinak lelki épülésére és gyönyörüségére karácsonyi számunkban leendő közlés végett átengedi. Egy kis türelmet kérünk tehát. Három hét mulva olvasható lesz a »Debreczen«-ben s akkor élvezheti városunk közönsége.

* **Presbyteri gyűlést** tartott tegnap a debreczeni ev. ref. egyház tanácsa, melyen első sorban az ujonnan behivott presbyterek Koncz Elek és Stáhl Géza tették le az esküt. Azután a gr. Dégenfeld József lemondásával megüresedett helyre D. Papp Gézát M. Kiss István utódául pedig (kinek érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták) Tóth Béla épitészt hivták be. Csere Mihály adószedő ellenőrnek állásáról lemondását tudomásul vették s helyét még ez évben betöltik. A más vallásuak tandijzzetésének nyilvántartása czéljából megkeresik a főiskolai elemi iskolák felügyelőjét a névsor beterjesztése végett. Emellett elhatározták, hogy nemcsak a más vallásunak hanem az idegen illetőségü ev. ref. gyermekek is tartoznak tandijat fizetni. A pénztári ellenőrnek 100 frt tiszteletdijat szavaztak meg, azután segélyeket adtak egyeseknek és néhány egyháznak.

* **Igazoló választmányi ülés.** Hajdu-vármegye igazoló választmánya f. hó 11-én, pénteken délelőtt 9 órakor Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöklete alatt ülést fog tartani, amelyen a még nem igazolt megyei bizottsági tagok mandátumait veszik vizsgálat alá.

* **A mérnöki hivatal szervezése.** — A főispán — mint lapunk mai számának hirdetései közt olvasható — kihirdette a pályázatot a mérnöki hivatal személyzetére, és pedig a főmérnöki állásra, 2000 frt fizetéssel, egy—egy épitészi, mérnöki és gépészmérnöki állásra 1800—1800 frt fizettéssel és megfelelő lakbérrel. Az állások főispáni kinevezés utján életfogytiglan töltetnek be.

* **Orvosi megbizatás** Az államvasutak legutóbbi hivatalos lapja közli, hogy az igazgatóság megbizta dr. Sichermann Adolf, kiváló szakepzettségü fogorvosunkat, az összes vasuti alkalmazottak körében előforduló fogmütétek végrehajtásával. E megbizatás mindkét részről szerencsésnek mondható, egyfelől jeles szakorvos biztositása, másfelől nagy és tekintélyes müködési kör elnyerése folytán.

* **A városi tisztujitás.** — Lejárt tehát végre a városi tiszti állásokra hirdetett pályázat határideje. A főispán és környezete állig begombolkozva titkolják a pályázat eredményét. Talán nincs mit dicsekedni vele — mert hogy mi is abban a véleményben vagyunk — és azért nem szeretnék nyilvánosságra hozni Sok, igen sok szó férne a pályázat eredményéhez, a mely most szóbeszéd tárgyát képezi az egész városban. Valami nagy meglepetéseket nem okozott a pályázat, ami érdekesség volna benne, már előre tudvalevő volt. Hisz az is a legnagyobb baja, hogy egy cseppet sem érdekes és meglepő. Most aztán megindult a kormánypárti intézőbizotságban a tanakodás árja, napról napra gyülekeznek és állapodnak még a személzekre vonatkozólag, hogy irányt, adjanak a kijelölő bizottságnak, melynek három tagját a tisztujitó közgyülésen választanak meg, három tagját pedig a főispán nevezi ki, a kinek az elnöklete alatt ülésezik is a bizottság. Előre hirdették a kormánypárton, hogy a mostani tisztujitáson nem fognak semmi körülményt tekintetbe vnni, hanem egyedül és kizárólagosan az érdemet tekintik és a tehetségnek szolgáltatják ki az egyes állásokat s a mint hirlik, már a tegnapi értekezletükön megállapodtak az egyes személyekre vonatkozólag a mikor még alig ismerik a pályázókat s annál kevésbbé azok qualifikácziói. A pályázók természetesen nagy drukkban vannak. Mindegyiknek attól függ a megválasztása, vajjon a bizottság jelöli-e. De csak csütörtökig tart ez igy, a mikor az egy cseppet sem érdekesnek, de annál zajosabbnak igérkező közgyülésen a tisztujitás megtörténik s ezzel Debreczen sz. kir. városa megfejeltetik és megtalpaltatik.

* **Zalai Márk jubileuma.** Szép ünnepre készülnek a debreczeni kereskedelmi akademia volt és jelenlegi növendékei Zálai Márk tanaruk a folyó tanévben tö ti be debreczeni tanárkodásának 25-ik évfordulóját s hálás tanitványai elhatározták, hogy ünneppel örökitik ezt meg emlékükben. Bizottságot alakitottak mely tetjes csöndben hozzáfogott az előkészületekhez, hogy a szép emlékünepnek minél nagyobb sikere legyen. Ismerték Zálai bácsinak nemes egyszerüségét s nem kivánták a dolognak nagy reklámot csapni, ezért tartózkodtunk mi is a mogemlitésétől. Most azonban már annyira jutott a dolog hogy a napot is kitüzték a programmot is megállapitották és szétküldték tehát mi is csatlakozunk az üdvözlőkhöz s jelentjük bogy Zálai Márk jubileuma e hó 20-án fog vegbemenni, melyre az előkészitő bizottság a következő meghivót bocsátotta ki: Meghivó Zálai Márk kereskedelmi akadémiai tanár Huszonötéves szolgálaii jubileuma alkalmából 1896. deczember 20-án, délelőtt 11 órakor A debreczeni kereskedelmi akadémia disztermében tartandó ünnepségre. Társas vacsora az »Arany Bika« szálló éttermében este 8 órakor. Az ünnepély programmja a következő: 1. Rákóczy induló előadja az ifjusági zenekar, 2. Dr. Bayer Ferencz igazgató üdvözlő beszéde 3, Végh János üdvözlő beszéde a volt taaitványok nevében. 4, Lévay Ferencz III, évf. tanuló üdvözlőbeszéde, 5. Üdvözlő dal Zsazskovszky Ferenczől előadja az ifjusági énekkar. 6. Üdvözlet a hatóságok és testületek részéről. 7. Hymnusz, Erkel Ferenczől, e'őadja az ifjusági énekkar.

* **Köszönetnyilvánitás.** A debreczeni izr, elemi iskolába járó szegény gyermekeknek téli ráhával való e látására következő nemes adományok folytak be: Reichman Armin, Lichtschein Samu, Lichtschein Menyhert, Erber Vilmos 40—40 korona. — Lichtschein Mózes 36 kor, Biederman J. 24 kor, Hartstein Péter, Hartstein József, Fleischman Mór, Kohn Ad. és fia, Falk Lajos, Fisch Ign., Ranunkel és fia 20—20 kor. Sorger József, Dr. Popper Mór, Katz Mih., Dr Kemény Mór, Berger Henrik, Ormódy Lajos, Weisz Mór, Darvas Izidor, Weisz Lévy, Steinberger Gyula, Dr. Balkányi Miklós, Weisz Sándor, Kleiner és Schwarcz, Kandel Ferencz, Bechert Manó, Schwarcz Henrik, Hirschfeld Ármin, Rosenfeld Mór, Lusztig Károly, Schvarz Vilmos (butoros), Fried Emil, Berger Jenő, Hollander Gyula, Stern J. & testvére, Kellner Dávid, Falk Ármin, Hartstein Lipót; Geiger Simon, Dr. Freund Jenő, Weinberger Lajos, Hartstein Kálmán, Fischbein Ignácz, Rosenfeld Jak. 10—10 kor. Békési Albert, Klein Mór, Rosenfeld Salamon, Fried Lajos, Goldblatt Jak, Nasch, Ungar, Rosenthal Dán., Weinberger, Kovács, Jakobovits Alad, Dr. Brüll Bert, Dräcker Mór, Hochfelder Jók, Fürst Ödön, Stern Péter 6—6 korona. Dr. Szántó Sám., Dr. Glück Géza, Katcz Jak., özv. Rosenberg Alb-né, Dr. Fehér Fer., Lederer Márton, Haner Bert., Márkusz Miksa, Schneer Sám. Reich Herm., Csengery Fer., Meisels Arnold, Tafler Ignácz, Falk Imre és Társai, Flam Márton, Stark Ignácz, Liedermann Mih., Preiszer Salamon, Fischer Ad., Roth Lipót, Czinz Zsigmond, Löfkovits Arthur, Klein Jakab, Weinberger K., Péterfy Benő, Lipmann Samu 4—4 korona. — N. N. N. N. Silbermann Iváchné, Goldhammer Jakab, ifj. Fülöp Ig., Erős Jakad, Klein Bernát, Térrei, József, Deutsch Albert, Kálnai Lipót. Rótb Ig. Mendelovits Laj, Karczag Ignácz I, debr. paplangyár Kaaz Lajos, Hidvéger Mih.

N. N., Kell Z., N. N., Adler Simon Schmidt Sám., Zelenka S. ifj. Csengeri Ig, Steier Gyula, Löw Zsig-né. ifj. Kellner D., Schönberger Vilm., Dr. Berger Andor, Mandel Márton, Grünberger Ig., Dr. Engel Ig., Fried K.-né, Eisler Sz., Fisch testv., Békés Laj., Hevesi Gyula Rosenberg Sim., Dr. Veisz Bern., Dr. Reichard Manó, Róza Brünn, Klein Ign., Fodor Jenő 2—2 korona Schwarcz Benőné, Gyémánt Sal. Áron Miksa 1—1 korona; Schwarcz M. L. 6 darab sapka. Fogadják a nemes adakozók a szegény fázós gyermekek nevében köszönetünket. A debreczeni izr. iskolaszék nevében; Sorger József iskolaszéki elnök, Darvas Izidor iskolaszéki pénztáros.

* **Szabadalmazott anyakönyvt vonalzó.** Lőrincz István, makói városi irnok az év elején a makói kir. anyakönyvvezetői hivátaihoz osztatváu be, a több hónapi folytonos vonalzás keserüségei azt a gondolatot érlelték meg agyában, hogy nem csupán magát,hanem más szerencsétlen kartársait is mdgmentse a kinos foglalkozástól. E keservei közben sikerült neki egy oly vonalzót készitenie,melylyel kevés gyakorlat után ötödrésznyi idő alatt a legszebb. s a mi a fő, a legegyenesebb vonalakat lehet huzni. A találmányt a m. kir. szabadalmi hiatal patentirozta.

* **Házasság rendőri assistencziával.** — Petőfi a szenvedélyes szerelmet vad árhoz hasonlitotta mely ellenálhatlanul vészbe sodor. Evvel a vészes szerelemmel volt tegnap dolga debreczeni rendőrségnek. — Egy elkeseredett szerelmes ugyanis megirta az imádottjának, ha mással köt házasságot, »egyszerüen mogölil« Tegnap volt a házasság-kötés és mivel a fenyegetések mind komolyabb formában ismétlődnek. a jegyes pár, nehogy életük legboldogabb órája tragikussé váljék rendőri assistenczia mellett kötötte meg meg a házasságot. Elől, hátul rendőrök kisértek a jegyes párt, s házasságkötéz után pedig nagyobb éberséggel vigyáztak a rendőrök, mig a kis menyasszony boldogságától sugárzó arczczal, a vőlegény pedig föl-melt fővel kart karba fűzve haladtak a zárt kocsiig. A kétségbeesett szerelmes azonban nem jelent meg, hogy boszuját kitöltse és igy az ifju jegyes pár drámája azon drámák közé tartozik, a melyek verőfényes boldogsággal végződnek.

* **A városi pénzek elhelyezése.** Debezen tanacs jog- es pénzügyi bizottsága tegnap délutan rövid ülést tartott Vértessy István főjegyző elnöklete alatt és határozott a város pénzek elhelyezése targyában. Az ülésen jelen voltak: Ábrahám László, Szabó József, Nemes Kálman, Nagy Ferencz, Zádor Lajos, Márk Endre, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezső, Kemény Mór, dr. Balkányi Miklós, dr. Szilágyi Károly dr. Koszorus Lajos és Varga Károly jegyző, mint előadó. — Az ülés egyetlen tárgyát ezen inditvány megvitatása képezte mely a városi pénztárak pénzkészletének elhelyezésére vonatkozik. Beható és tüzetes tárgyalás után a bizottság határozati javaslatként kimondotta, hogy az összes készletében levő városi pénzekké ötödrészben a debreczeni első takarékpénztárnál, három ötödrészben pedig a többi négy pénzintézetnél helyezendők el, a beadott ajánlatok értelmében kijelentett kamatláb mellett. A felmondási határidő tekintetében mintegy zsinórmértéknek véve a debreczeni első takarékpénztár ajánlatát, a bizottság azt fogadta el. Ennek értelmében a betétek visszafizetése tizezer forintig felmondás nélkül történik, harminczezer forintig a felmondás nyolcz nap, ötvenezerig tizenöt nap, azonfelül tekintet nélkül az összeg nagyságára harmincz nap. E szerint a további pénzintézetek a tanács utján felhivandók lesznek az iránt, hogy hajlandók-e hasonló felmondási határidő mellett elfogadniaa betéteket. A jog és pénzügyi bizottságnak több tárgya nem lévén, az ülés ezzel végetétr.

Irodalom — müvészet.

Kurucz nóták.

Endrődi Sándor uj könyve.

»Irtam ez verseket ezer esztendőnek utolsó évébe«, igy szól az Epilógus abban a szép »nótás könyv«-ben, a melyet az uj költő nemzedék egyik legtehetségesebb tagja irt. Erdőn járt, borongva, régi, rozsdas hangszerre akadt.

Soh'se próbálta, soh'se tanulta, merészen mégis csak belefujt s im csodamódon méla, kesergő tarogatóhang sirt át az erdőn: átborzongott az egész természet, viharos szélvész verte a fákat és a mi meghalt, föltámadott az egész század. Ott állt előtte sötét haraggal, menydörgő hangon harsogva égig: »A magyar nem lesz soha rabszolga!« S ő fölitta könyét, keservet fölita, lángját, haragját leikébe szivta; velők sirt, égett, szenvedett, remélt . . . Csak álom volt az egész, de bübájos álom, melybe a jelent járók leike át-átrebben, hogy, noha vihar sincs, fuvalom se rezdül, mégis elmerüljön édes siralmába.

Ugy hallszik föl ez a hang, mintha ismeretlen távolból jönne. Csodalatos! jön egy költő, aki azt hirdeti, amit a század; s mégis uj, mégis szokatlan.

Eszünk ágában sincs, hogy ajánlgassuk, terjesztgessük szavait, elég, ha érezzük a föltárt világ uj, üde fuvallatát: annyi satnya »fővárosi« költészet, nyafogó pesszimizmus, levegőbe kapaszkodó böleselkedés, nyöszörgő szerelem és buta kirugaszkodás után a természetes légkört, melyben mosoly és siralom, harag és lelkesedés, sőt szilajság is természetes, miuden izében tisztességes és magyar; hol az emberek szive még egészségesen lüktet a lelket még nem fosztotta meg zománcától a realizmus, van férfias erő, hit és eszményi hazafiság. Tagadjuk, takargatjuk, vagy sem: jól esik a látása, jól a levegője s bizony nem bánnók, ha benne élhetnének, ha mindig élvezhetnők, ha — a kor elég tiszta, fertőzetlen volna hozzá, ha a költészet nagy része igaz és helyes uton járna.

Ötven évvel ezelőtt a népköltészet egy satnya, üvegházi, szalonban plántalt egy poézist talált Magyarországon; a hervadó, halva élő növényt beleállitották a nép lelkének dus talajába, és a veszni indult teremtmény pár esztendő alatt virágos fává nőtt, a melyhez hasonló sem azelőtt, sem azután nem volt a hazában.

Akkor a reform-kérdések fölszabaditása volt az, a mi az áldott televényt ugyszólván világ elé hozta; holnap, holnapután, egykor tán a veszni indult nemzeti erkölcs romján terjedő élet visszásságai, a körülmények következményének gyásza, tán az igazi szabadság és függetlenség gyujtó vágya, fogják a hanyatló, itthon is hazátlanná lett költészetet a régiség üditő forrásához, tán éppen a kuruc-kor dus hagyatékához vezetni, hogy még egyszer ujjá szülessék, ifju és minden izében magyar legyen.

Végre is az ösvény, melyen Arany János dicsőséget haladt, nem pusztult el végképp; Endrődit a jelenből „a ragyogó remények, tündöklő dicsőség s magasra törő álom sirjához“ kalauzolta „a nemzeti poézisnak mindenha kimeritbetetten forrásához.“ Az eltemetett világ egyrészének szétszórt alakjai és alakulatai összegyültek, gyüiekeznek s a ma mintha megdöbbenve élvezné nagy szépségök varázsát mely a mienk és mégis oly távol van tőlünk.

A »nótás könyv« szerzője ime szakit a hangicsalók rendes modorával prózában szólván: alaposan attanulmányozza a történelmet Thaly Kálmán gyüjteményeit; lelkeben ott zsonganak a régi énekek a kuruc hangulatai emlékezetében fantáziájaban kiválik egy-egy ismert sor vers-szak mely aztán kiegészül más énekekből való motivumokkal, részben ujonnan költő tekkel itt-ott fölmerül egy egész költemény a melyet át kellett alakitani, szabatosabb formába keliett önteni, — ez a könyv genezise. Jó szem éles érzék kellett hozzá bizonyára de még nagyobb költői tehetségre mély, ki nem alvó lelkesedésnek hullámzó hangulatoknak szinte kifogyhatatlan árjára volt szükség, arra, a mi Endrődiben ugyszólván készen állott. Mint mikor a régi dómot restaurálják akkép emelte föl omladékaiból a kuruez világot, mely ha egyes részletekben nem is a régi többé, de általán hü mássa eredetijének s azt közelebb hozza korunkhoz. Kettő bizonyára hiányzik belőle: a régiuek zordon fönsége, a régiség zománca, az omladék moha. Ezt néha le kellett törülni, amahoz a művész nem jutott el. Valóban, az égő fájdalom, a sötét gyülölet és elkeseredés viharzó árjának mintha csupán elfáradt visszhangjai fértek volna el az uj, rövid lélekzetü versekben; azok a szép, csengö-bongó dalok, mely csak az egy »Te vagy a legény, Tyukody pajtás« után szövődtek is, valamennyien sem nyomulnak oly mélyre, mint a hatalmas 1672-iki »Tábori dal«, az ő végtelenül komor, panaszos hangjával, keserü és erőteljes kitöréseivel, hangulatának megragadó gazdagságával. Endrődi jóformán csak egyszer csap erősebben a hurok közé: az ónodi gyülés nagy jeleneténél. Ott érezzük a tömeg szilaj ivalgását, mely a refrainben min egy a szórok szavába csapva tombol: »József császár nem királyunk, eb ura fakó!«

Türtünk már eleget,
Türtünk már eleget,
Uram, Isten tovább
Igazán nem lehet.
Minek uj hitlevél?
Nem kell porczió —
József császár nem királyunk,
Eb ura fakó!

(Folyt köv.)

Uj szépirodalmi lap Debreczenben. Bizonyára élénk emlékezésükben él még lapunk olvasóinak az a minden tekintetben sikerült »Szavaló és felolvasó Estély« a melyet a főiskola kebelében fennálló Magyar Irodalmi önképző Társulat rendezett a mult hó végén. — Már akkor megemlitettük, hogy az estély övedelme a társulat lapjának a Heti Közlönynek a mely már a XXIX évfolyama jelenik meg irva egy példányban, — nyomatási költségei fedezésére fordittatik. — A debreczeni intelligens közönségnek az ifjuság iránt mindenkor érzett rokonszenve lehetővé tette,hogy az ifjuság lapjának mutatványszáma karácsonyra megjelenik Részletes programmal még nem szolgálhatunk, de annyit már most is elárulhatunk, hogy ez a lap nem diák érdekeket fog csupán szolgálni, hanem kiváltképen szépirodalmi lap lesz.

Debreczen közönsége már régen érzi a szépirodalmi lap hiányát, s igy alapos reménységünk van arra, hogy az ifjuság vállalkozását a nagy közönség méltányolni fogja, s előfizetésével hozzá fog járulni a szép czél eléréséhez.

Érthető kiváncsisággal várjuk az uj lap mutatvanyszámát. —

Tudomány.

Szumer és akkád.

— Tanulmány az asszyr történelem köréből. —

— Székfoglaló értekezés. —

Irta és a debreczeni ev. ref. főiskola diszterme 1896. nov. 28-án felolvasta:

Ferenczy Gyula,

bölcsészeti ny. r. tanár. 6.

A személyes névmások man,zan, nan (én, te, ő s ön) alakjaiból alakulnak a birtokos névmások (mu, zu, ni p. u. adda-mu atyá-m; var-ni-ta várá-

ban. A kérdő névmás: aba (régies ava és agha) aná mi és mami.

Szóképző az sh, r, g, i, a n.

Az igeképzés igekötők, adverbinum-félék, személy és tárgyragokkal komplikált, p. u. garra-mu (csinálom) garra-zu és garra. S ha ta, da, ra szócskák tétetnek elébe a cselekvő ige tétető-vé, az intransztiv transitié válik: uddu kimegy, ta-uddu kimeneszt; garra csinál, tagarra csináltat.

A turáni nyelvek szellemének megfelelő egyezések mellett nem eshetik a rokonságra nézve döntőleg a mérlegbe azon különben elég figyelmet érdemelő jelenség, hogy a melléknév s a birtokos a sznórendben rendesen a jelzett név után következik. Mert eltekintve attól, hogy a jelző német-franczia s más nyelvekben is elől áll, e körülmény nem tiszta turani nyelvi sajátosság. E mellett a szumeri nyelvre nézve az ékiratoknak eredeti képirási jellegéből is megmagyarázható. Az ős fejlődés folyamán a mondatnak csak főbb fogalmait ábrázolták a jegyek s hogy elkerültessék azon tévedés, mely a jelzők önálló magyarázatát és olvasását vonta volna maga után, ezek mindég a jelzett szó és birtok után tétettek s ha csak kiváló suly nem feküdt rájuk, a nyelv szellemének megfelőleg elibe vagy utána olvastatnak.

De ettől eltekintve, midőn rokonságról beszélünk, a rokonság nem jelenthet mindenben való feltétlen megegyezést. Itt figyelembe veendő a 400 év, mely az élő turáni nyelveket a szumertől elválasztja s az önálló alakulás kérdése is. S ha a szórend általában nem mutat nagyobb eltérést és a szókincs is egyeztethető: ugy bátran elfogadhatjuk azt.

A szórend és a szóhangzás kedvéért álljon itt egy daltöredék, mely azt is érzékelteti, hogy a szumerben a mély hangzók uralkodnak.

duga-ma anta-tutu-mu, gira-mu nu kussa;
térd-em mozog láb-am nem pihen
gulla szagru-ru nu-taja, gullu gullu
kinek esz-e nincsen bárki (t. i. legyen)
mun ussi
engem kövessen (jöjjön utánnam)

A szórokonságra nézve pedig a számnevek, névmások s egy pár szó összehasonlitási táblázata.

Számnevek 1—7-ig.

1.	2.	3.	4
szum gis, id;	kas,gas;	gus, tis, is;	nin, sin;
finn yksi;	kaksi	kolme;	nelyä;
vogul állvä;	kit	kum;	nila;
osztják it;	kat	kudem;	nijeda;
magy. edgy;	két	három;	négy;
mord. veikt:	kavto	kolmo;	nile;
oujgn. bir	ikki	üs;	tört;

5.	6.	7	8	9.
vas, var;	jas;	sisimna	jus	ilim
viisi	kuusi	seüemän		
ät	kot	sat		
vet	cut	tabet		
öt	hat	hét		
väte	koto	sisen		
vis	altj	sat		

Ezenkivül öe. hasonlitható a szum: gun, van és un tiz s a magyar tizes képző: van, ven p. u. hat-van het-ven a török von, un. A szum mi száz és az oujgur mün.

Névmások·

Egyes sz. 1 sz.	2. sz.	3 sz.	Többes 1
szum. man	zan	nan	mi
finn. mä	säna és tinä	ne	me
Lapp. mon	ton		mi
Magy. én	te s az sz. pl. él-sz	ő, ön	mi
Török ben, men	szen	ol	tiz-ler

Birtokos névmás gyanánt a szumerben a személyes névmások használtatnak (mu-zu, ni és bi) olyan formán, mint általában a turáni nyelvekben az illető szavakhoz ragasztva p. u. ada-atya ada-mu-atyám; s ha még más ragok is volnának: azok a névmások után jőnek p. u. Kura-ni-ta-hazá-já-ban.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

decz. 7.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendü Öreg nehéz (páronként —400 klgron felüli sulyban — krig. 2. Öreg kőzép (páronként 300—400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fiatal (páronként nehéz 20 kgon felüli sulyban) 54-55 krig. 4. Fiatal közép páronként 251—320 klg.— sulyban 54—55 krig. 5. Fiata sönnyü páronként 250 kgr. terjedő sulyban 54—56 rig. Magyar szedett nehéz páronkint 280 klg. felüe sulyban 52—53 kr. Közép pk-int 220g—10 klg. fej ulyban 44—45 krig. Könnyü pként 220 klg. terjk sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg elüli sulyban 53½ 55 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyü pként 220 klg rjedő sulyban 53½—54 krig.

Sertés létszám 1896 dec. 3-ső napján volt készletben 5874 drb. 1896. dec. hó 4-ik napján felhalott 50 drb. 1896 dec. 4-ik napjan elszállitatott 409 db. 1896. évi decz. hó 5-ik napjára maradt készletben 5515 db. A hizott sertés üzletirányzata — vált.

—

Budapesti gabonatőzsde.

decz. 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Buza		kilós	Ár 100 klg.		kilós	Ár 100 klg
Bánsági	ó	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
»	»	77	8 05	8.15	78	8.15— 8.30
»	»	79	8.25	8.20	80	8.35— 8.40
Tiszavidéki	ó	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
»	»	77	8 20	8.25	78	8.25— 8.30
»	«	79	8.35	8.40	80	8.40— 8.45
Pestvidéki	ó	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
»	»	77	8.15	8 20	78	8.20— 8.25
»	«	79	8.30	8 30	80	8 35— 8.40
Fehérmegyei	ó	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
»	«	77	8.25	8 20	78	8.20— 8.25
«	«	79	8.40—	8.35	80	8.35— 8.40
Bácskai	ó	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
«	«	77	8.20—	8.20	78	8.30— 8.35
«	«	79	8.35—	8 45	80	8.45— 8.50
Észak magy		75	—.—	—.—	76	—.—	—.—
«		77	—.—	—.—	78	—.—	—.—
		79	—.—	—.—	80	—.—	—.—

	Min. hekt.-ben	Ár kilógram.	
Rozs elsőrendü uj	70—72	6.70	6.75
» másodrendü »	—	6 65	6 70
Árpa takarmánynak »	60—62	4.00	4.35
» égetni való —	62—64	5.10	5.90
» serfőzdei — —	64—66	6.50	8.—
Zab — — — — uj	39—41	5.60	6.20
Tengeri bánsági — uj	—	4.25	4.30
» más nemü »	—	4.15	4.20
	—	0·—	0.—
Repezebánsági	—	10.25	11.75

CSARNOK

A rabszolgák.

Irta: Eckstein Ernő.

A »Debreczen« számára fordította:
Dr. Kósa Zsigmondné. 6.

(Folytatás.)

Később elutaztunk és sok más mindenféle jött közbe. Most azonban megmondottam. Dobd el azokat az ostoba rózsákat, hajtsd kis fejecskédet ide, dobogó szivemre, és adj egy édes mátkacsókot.

Lehetetlen, dadogta Afra rémülten.

Lehetetlen! Hát ugyan mért volna lehetetlen? nem barátok voltunk-e gyermekkorunk óta?. Hiszen elveszlek feleségül. Örülten szeretlek! . . .

— Ez baj, nagyon nagy baj!

— Hát megvetsz engem?

— Megvetni . . . nem az a helyes szó! nem.

Hogyan is fejezzem ki magam? Nem illünk egymáshoz . . .

— Miért nem? Ha szeretsz . . .

— Te husz éves vagy, én tizenhat! Mi asszonyok hamar öregszünk. A tizenkét éves Lydia illik hozzád vagy egy leány, ki most még gyermek. Egy olyanra várj!

— Ostobaság! Négy év a különbség közöttünk és ez épen elég! Különben ha szeretjük egymást, nem volna e a legnagyobb butaság boldogságunkat éveink számához kötni. Még akkor is téged vennélek el Afra, ha csak tiz esztendős volnál.

— Akkor nekem van eszem kettőnkért. Nem csak a kor határoz itt: de feltekintve ettől, össze nem illő pár volnánk.

— Cajus — magad mondád — közben jár szabadságodért! Egy szabadon bocsátott és egy rabszolganő — hogyan illesztenéd ezt össze? Nem Geticus, ne is gondolj többé reá meg bocsáss, hogy ily kereken meg mondom véleményemet. Itt e rózsa fogaddel, legyen az közöttünk a barátság és a béke jelvénye.

Geticus a leány kézcsuklóját megragadta. Ajkai vonáglottak.

— Afra! — suttogta rekedten a felindulástól — te most szeretsz!

— Hagyj el már — védekezett a leány félénken. — Karomat majd összetörted . . . abba hagyod rögtön?

— Nem eresztelek amig meg nem vallottál mindent!

— Eszedbe se jut! Te erőszakoskodó, elereszted rögtön?! Segélyért kiáltok ha bántasz!

— Igy va yunk! — mormogá Geticus halálsápadtan — nyomorult komédiás! Ha közönyös voltam előtted, miért édesgettél magadhoz?

— Én?! Tán elment az eszed? Ugy látszik neked megárt, ha az ember szivesen bánik veled, nem ugy mint a többiekkel. Azt mondom eleresz, mert kiáltok. Rosz vége lesz a dolognak. Menenius nem türi a csendháboritókat!

— Jól van, elereszlelek!! De a mindentudó Jupiterre esküszöm, borzasztó szerencsétlenség történik, ha rögtön meg nem vallod, ki az, ki titokban meghóditott? Egy kitanult hunczut, biztosra veszem! Talán valami magasrangu mi? Cajus Meneniusnak tág szive van, és ha egy virág illata elcsábitja, nem nézi a születést, származást.

— Csalódol. — Volt a fagyos felelet. — Akit én szeretek az férjem is lesz! Nem vagyok senatorok fiainak játékszere.

— Tehát ki az? fürkészett az ifju fenyegetőleg. Előbb vagy utóbb ugy is megtudom, és akkor én kezemmel fojtom meg a nyomorultat. Jupiterre! a hamis eskü megboszulójára esküszöm, ha rögtön meg nem vállod, és én mástól tudom meg, kezem által hal meg!

Afra elsápadt. Gondolkozott.

— Jól van, — mondá habozva — Ha Jupiterre esküszöl, hogy a férfiut kit választottam soha egy ujjaddal se bántod, még többet kivánok, soha egy hanggal tekintettel el nem árulod, hogy titkunkat tudod, akkor megmondom. Ellenkező esetben még ma Lucius Menenius lábai elé vettem magam és védelmét kérem Lucius Menenius jószivü, de a gonosztevőt, ki nyiltan erőszakkal, gyilkossággal fenyegetőzik, nem kiméli. Akkor talán Sardiniába ad el tégedet, és ott élhetsz a bányákban.

(Folyt köv.)

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Alulirott kinyilatkoztatom, hogy fiamnak ifj. Varga Jánosnak bárki is úgy hitelezzen, vagy kölcsönözzön, hogy semmiféle adósságát ki nem fizetem, ő pedig önállóan semmi vagyon felett nem rendelkezik.

Kelt H.-Nánás, 1896. decz. 6.

Varga Jánosné,
Ambrus Zsófia.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Foulárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. fekete, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként, sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szin és mintázattal s. a, t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállitva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és k. ud. szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven megrendelések pontosan elintéztetnek. II.

Nagyobb vidéki városban lévő, jó hirnévnek örvendő **gőzüzemre berendezett Parkett és épületmunka-gyár** haláleset miatt igen kedvező feltételek mellett eladó esetleg bérbe is adandó. Megkereséseket **Parkettgyár** czimén a **kiadóhivatal** továbbit.

Árverési hirdetmény.

vb. Robicsek Sámuel volt csegei kereskedő csődtömegeként leitározott 349 frt 52 krra becsült különböző bolti áruk, és 339 frt 37 kr egyeseknél kint levő követelések a csődválasztmány 1896 decz. 3-án kelt határozata következtében nyilvános árverésen eladatnak. Az árverés megtartására 1896 deczember hó 10-ik napjának délelőtti 9, azaz 9 órája tüzetett ki, mikor is az elárvelendő tárgyak Csegén vb. Robicsek Sámuel volt üzlethelyiségében készpénz fizetés mellett eladatnak.

H.-Böszörmény, 1896 decz. 4.

A csődválsztmány megbizásából

Szenczi Szabó János,
csödtömeggondnok.

968/1896.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város ujonnan szervezett mérnöki hivatalánál a következő állások fognak kinevezés utján betölteni, melyekre nézve ezennel pályázat hirdettetik, u. m:

1, Főmérnöki állás, mely évi 2000 frt fizetés, 300 frt lakbér és 1000 frt müködési pótlékból álló javadalmazással van összekötve;

2., Épitészi állás, mely évi 1800 frt fizetés, 300 frt lakbér és 500 frt müködési pótlékból álló javadalmazással van összekötve;

3., Gépész mérnöki állás, mely évi 1800 frt fizetés és 250 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve;

4., Épitő mesteri állás, mely évi 1000 frt fizetés és 200 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve;

5. Egyik külső utmesteri állás, mely évi 650 frt fizetés 100 frt lakbér és 200 frt uti átalányból álló javadalmazással van összekötve, s mely állás az 1873' évi II. t. czikk értelmében első sorban igazolvánnyal biró altisztek részére van fentartva.

Felhivatnak az ezen hivatali állásra pályázni kivánók, hogy kellőleg felszerelt s képesitettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám jövő 1897 évi január 10-ik napjának délutáni 5 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy oly utmester, ki a megfelelő minősitéssel nem bir, csak ideiglenesen alkalmaztathatik és a törvényes szabályrendelet által előirt utmesteri vizsgát 1 év leforgása alatt tartozik letenni.

Debreczen 1896. évi deczember hó 5-én.

Gróf Dégenfeld József
főispán.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrogépek

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle **gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nállam** kaphatók, valamint **mindennemü javitásokat műszerész mühelyemben** pontosan **mérsékelt áruk** mellett készitek

Varrogépek, kerékpárok, irrogépek, orvosi műszerek, fog-furrógép, vilanygépeket, műlábakat és mindenféle **testhordó készülékeket** mérték után készitek és javitok.

Nyilvános figyelmeztetés! Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javitómühelye törvényes iparral egyedül **Debreczenben.**

Folyó hó 7-én kezdődik

rendkivül leszállitott árak mellett a

nagy

karácsonyi alkalmi eladás

BOSZNAY J. és TÁRSA divatáruházában.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczen. Főpostával szemben.